

Anna Błaszczak-Banasiak
Dyrektorka Stowarzyszenia Amnesty International
Ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
amnesty@amnesty.org.pl

AI/DP/7/23/38

Warszawa, 1 sierpnia 2023 r.

Szanowny Pan
Prof. Zbigniew Rau
Minister Spraw Zagranicznych
Al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Stowarzyszenia Amnesty International zwracam się do Pana Ministra w związku ze zbliżającą się 78. sesją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNGA78).

75 lat temu Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło Powszechną Deklarację Praw Człowieka (PDPC). Ta ważna rocznica przypada w momencie, gdy ludzkość staje w obliczu egzystencjalnych wyzwań, takich jak zmiany klimatu i rozwój sztucznej inteligencji - z których żadna nie została przewidziana w 1948 roku. Rosnące nierówności, polaryzacja i utrzymujące się naruszenia dotyczące poszczególne grupy pokazują nam, gdzie zbiorowo zawiedliśmy. Dlatego tak ważne jest, aby zasady i standardy zawarte w Deklaracji były odzwierciedlone w obradach i wynikach UNGA78, oddając rzeczywiste zaangażowanie państw członkowskich ONZ w ochronę praw wszystkich ludzi.

Rocznica ta jest okazją zarówno do refleksji, jak i do odnowienia zaangażowania w ochronę praw człowieka, a także do zidentyfikowania wyzwań i trendów w celu spełnienia obietnicy zawartej w PDPC w sposób, który stanowi skuteczną reakcję na utrzymujące się i pojawiające się wyzwania.

W tym kontekście Stowarzyszenie Amnesty International zwraca się z apelem do Polskiego Rządu o obronę osób, które doświadczyły naruszeń praw człowieka, a także tych, którzy nieustraszenie pracują na rzecz ochrony tych praw, wspierając inicjatywy mające na celu zaradzenie tym naruszeniom. Oczekujemy, że Polski Rząd sprzeciwi się próbom ewentualnego podważenia uzgodnionych tekstów rezolucji, wprowadzania do nich wrogich poprawek lub blokowania dyskusji, w tym poprzez wykorzystanie innych rozwiązań proceduralnych, takich jak składanie wniosków o niepodejmowanie działań (ang. No-Action Motions). Zachęcamy Polski Rząd do wyrażenia przywiązania do standardów praw człowieka w swoich oświadczeniach wygłaszanych w trakcie 78. sesji oraz do skutecznego działania - wraz z innymi państwami członkowskimi - w odpowiedzi na informacje o kwestiach związanych z prawami człowieka, na które zwracają uwagę instytucje systemu ONZ, a także inne wiarygodne źródła.

Zachęcamy Polskę do zabrania głosu na temat trudnej sytuacji obrońców praw człowieka i kluczowej roli, jaką odgrywają, a także ich prawa do działania na rzecz promowania i ochrony praw człowieka bez odwetu i strachu. Wzywamy do poparcia zdecydowanej rezolucji w sprawie sytuacji obrońców praw człowieka, która wzywa do ich lepszej ochrony na całym świecie. W naszej ocenie niezwykle ważnym jest, aby rezolucja ta uznawała kluczową rolę, jaką obrońcy praw człowieka odgrywają w

rozwiązywaniu globalnych wyzwań. Ponadto zachęcamy do podjęcia działań w celu rozwiązania problemu kurczącej się przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego, zarówno w ONZ, jak i w szeregu państw na świecie. Wzywamy również do upewnienia się, że dostęp i udział społeczeństwa obywatelskiego w pracach ONZ jest zapewniony bez przeszkód i ograniczeń.

Podsumowując, wzywamy rząd Rzeczypospolitej do zademonstrowania zdecydowanego zaangażowania na rzecz praw człowieka podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ poprzez działanie wraz z innymi rządami na rzecz:

- Zapewnienia, że **rezolucje krajowe i tematyczne** wprowadzone w Trzecim Komitecie Zgromadzenia Ogólnego i na sesji plenarnej będą zawierały silne postanowienia dotyczące praw człowieka oraz że wszelkie próby podważenia silnego uzgodnionego języka, wprowadzenia wrogich poprawek lub zablokowania dyskusji, w tym poprzez wykorzystanie rozwiązań proceduralnych, takich jak wnioski o niepodjęcie działań, zostaną odrzucone.
- Wezwania Zgromadzenia Ogólnego do wsparcia konkretnych i skutecznych kroków w celu **zapewnienia odpowiedzialności** za naruszenia praw człowieka, zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości, w tym zbrodnię apartheidu, w różnych państwach i regionach świata, w tym **w Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej, Iranie, Izraelu / Palestyńskich Terytoriach Okupowanych, Mjanmie, Syrii i w Ukrainie.**
- Zdecydowanego wsparcia rezolucji dotyczącej **sytuacji obrońców praw człowieka, praw dziecka oraz zwalczania terroryzmu**, a także innych rezolucji tematycznych dotyczących kluczowych kwestii związanych z prawami człowieka.
- Wysłanie jasnego przesłania na temat znaczenia poszanowania, ochrony i promowania **praw kobiet i dziewcząt** oraz położenia kresu bezkarności za łamanie praw kobiet i dziewcząt przez podmioty państwowe i niepaństwowe.
- Zajęcia zdecydowanego stanowiska w sprawie **niedyskryminacji** wszystkich osób ze względu na płeć, rasę, religię i inne cechy, a zwłaszcza ze względu na ich orientację seksualną, tożsamość płciową lub ekspresję płciową. Dołożenia wszelkich starań, aby przestanki dyskryminacji tj. **orientacja seksualna i tożsamość płciowa nie były** podważane lub ignorowane.
- Wspierania lepszej ochrony **praw dziecka**, wzywając państwa do przeglądu i aktualizacji krajowych ram legislacyjnych, regulacyjnych i politycznych w celu zapewnienia holistycznego i kompleksowego podejścia do wdrażania praw dziecka w środowisku cyfrowym zgodnie z Konwencją ONZ o prawach dziecka.
- Skorzystania z okazji, jaką jest UNGA78, aby ratyfikować, podpisać lub przystąpić do traktatów dotyczących praw człowieka, których Polska nie jest jeszcze stroną, w szczególności: Protokołu Fakultatywnego do Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych Socjalnych i Kulturalnych oraz Protokołu Fakultatywnego do Konwencji o Prawach Dziecka, Protokołu Fakultatywnego do Konwencji o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, a także aby zachęcić do tego inne kraje.

Dziękuję za uwagę poświęconą wyżej wskazanym kwestiom i zwracam się z gorącym apelem o położenie szczególnego nacisku na podstawowe prawa człowieka podczas 78. sesji Zgromadzenia Ogólnego.

Będę niezwykle zobowiązana za odpowiedź na poniższą korespondencję. W razie potrzeby pozostaję do Pańskiej dyspozycji.

Z poważaniem,

